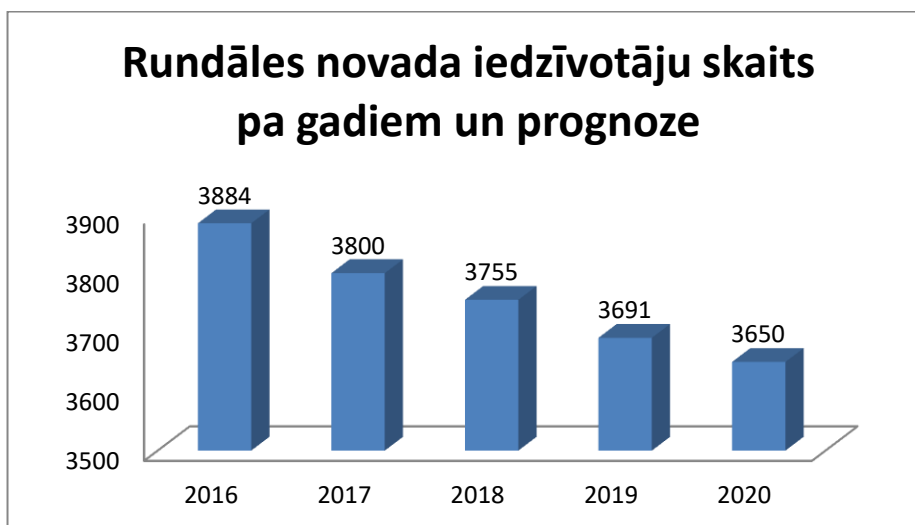

Paskaidrojuma raksts un domes priekšsēdētāja ziņojums

Rundāles novada pašvaldība atrodas Latvijas Republikas un Zemgales līdzenuma dienvidu daļā. Šeit notiek intensīva infrastruktūras uzlabošana un attīstība, vienlaikus saglabājas lauksaimniecība un lauku ainava. Rundāles novada pašvaldība aizņem 23 201,8 ha zemes.

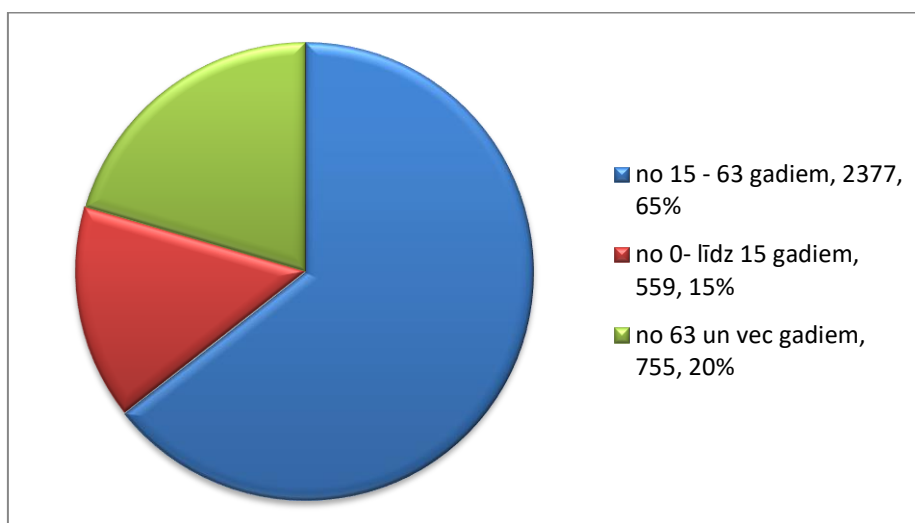
Pašvaldībā nedaudz samazinās iedzīvotāju skaits. 2018.gada 1.janvārī dzīves vietu Rundāles novadā bija deklarējuši 3755 iedzīvotāji, bet 2019.gada sākumā tie bija 3691 iedzīvotāji, parādot vispārēju iedzīvotāju skaita samazināšanās tendenci valstī.

Datu avots: PMLP dati

Pašvaldības galvenā prioritāte ir bērni, jaunieši un izglītības joma, īpaši jaunas ģimenes bērniem. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem, Rundāles novadā 65 % no iedzīvotājiem ir darbspējīgā vecumā t.i. no 15 līdz 63 gadiem.

Iedzīvotāju skaits Rundāles novadā 2019. gadā pa vecuma grupām

Datu avots: PMLP dati

Latvijā kopumā 2019.gadā salīdzinot ar situāciju 2018.gadā turpinājās iedzīvotāju skaita samazināšanās. Kā vēsta Centrālās statistikas pārvaldes dati, Latvijā 2019.gada sākumā bija 1,92 miljoni iedzīvotāju, kas ir par 0,7% jeb 14,4 tūkstošiem mazāk nekā gadu iepriekš. Rundāles novadā iedzīvotāju vidū pastāv dzimuma sadalījums 50.6 % vīrieši un 49.4 % sievietes.

Pašvaldībā turpina pieaugt nodarbinātības līmenis, nemainīgs un stabils ir novadā reģistrēto uzņēmumu skaits. Turpina samazināties bezdarba līmenis.

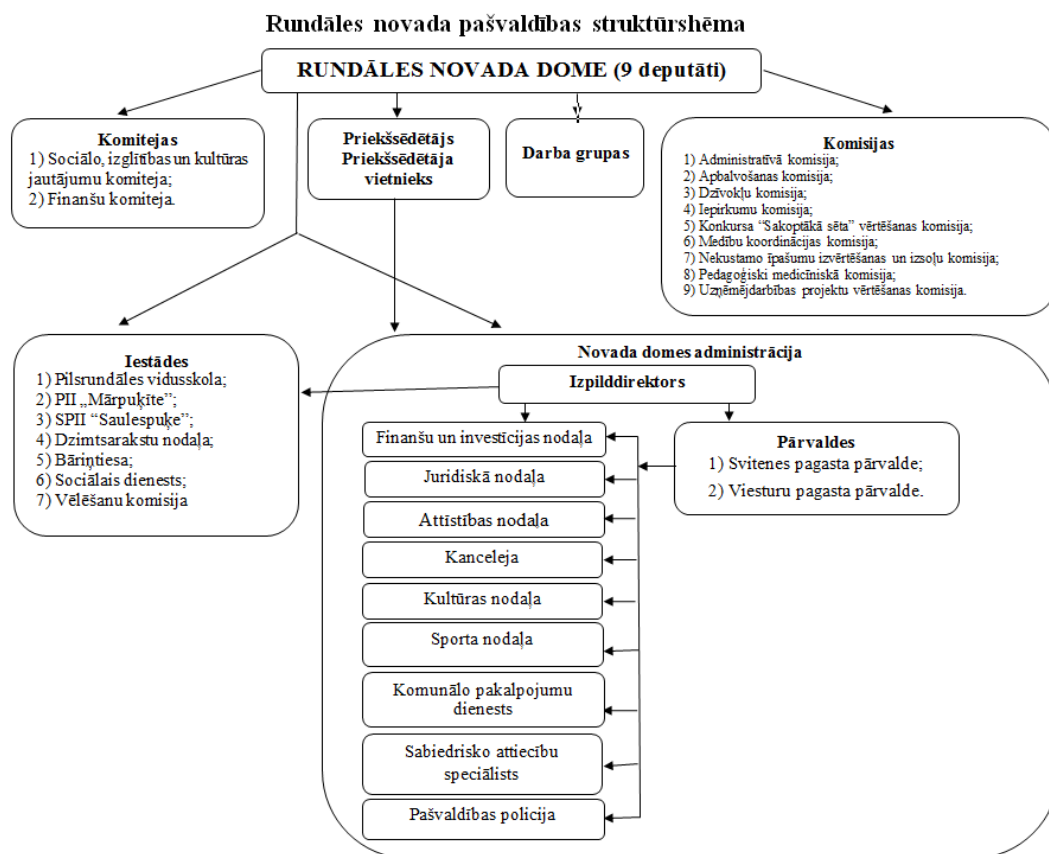
Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Rundāles novada pašvaldības budžets 2020.gadam sastāv no pamatbudžeta un ziedojumiem un dāvinājumiem, ko veido attiecīgas ieņēmumu un izdevumu daļas. Pašvaldība ir ņēmusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās.

Par budžeta prioritārajām jomām 2020.gadā ir noteikta sabiedriskās infrastruktūras uzlabošana, kā arī spēja nodrošināt pašvaldības finanšu stabilitāti ilgtermiņā.

Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem un budžeta klasifikācijai ir norādīta Rundāles novada domes saistošo noteikumu „Par Rundāles novada pašvaldības budžetu 2020.gadam” 1. 2., 3. un 4.pielikumā.

Rundāles novada pašvaldības administratīvā struktūra

Rundāles novada domes izveidotās pašvaldības iestādes, kas nodrošina pašvaldības funkciju īstenošanu un darbojas saskaņā ar domes apstiprinātiem nolikumiem:

- 1) Pilsrundāles vidusskola;
- 2) PII „Mārpuķīte”;
- 3) PII „Saulespuķe”;
- 4) Dzimtsarakstu nodaļa;
- 5) Bāriņtiesa;
- 6) Sociālais dienests;
- 7) Vēlēšanu komisija.

- 1) Rundāles novada pašvaldība ir Latvijas Pašvaldību savienības biedrs:

Latvijas Pašvaldību savienības:

- a. Darbības virziens – pašvaldību politikas veidošana Latvijā; pašvaldību kopīgo problēmu risināšana; pašvaldību interešu aizstāvēšana;
- b. Ietekmes nozīme – nodrošina pašvaldībām vienotu politiku veidojot saikni starp valsti un pašvaldību.

- 2) Rundāles novada administratīvā teritorija ietilpst Zemgales plānošanas reģionā (ZPR). ZPR ir Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārraudzībā esoša atvasināta publiska persona, kas nodrošina Zemgales reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un valsts pārvaldes iestāžu sadarbību.

- 3) Rundāles novada pašvaldība ir Zemgales Tūrisma asociācijas biedrs.

Zemgales Tūrisma asociācijas:

- a. Darbības virziens - Zemgales tūrisma interešu pārstāvniecība Ekonomikas ministrijas tūrisma konsultatīvajā padomē, dažādās valsts un reģiona darba grupās, komisijās, dalība starptautiskajos tūrisma gadatirgos Lietuvā un Igaunijā, reģionālās tūrisma konferences organizēšana, dalība reģionālos tūrisma projektos, pieredzes apmaiņas braucieni organizēšana;
- b. Ietekmes nozīme – asociācijas biedru interešu pārstāvniecība Ekonomikas ministrijas tūrisma konsultatīvajā padomē, dažādās valsts un reģiona darba grupās, komisijās.

- 4) Rundāles novada pašvaldība ietilpst biedrībā „Bauskas rajona lauku partnerība”.

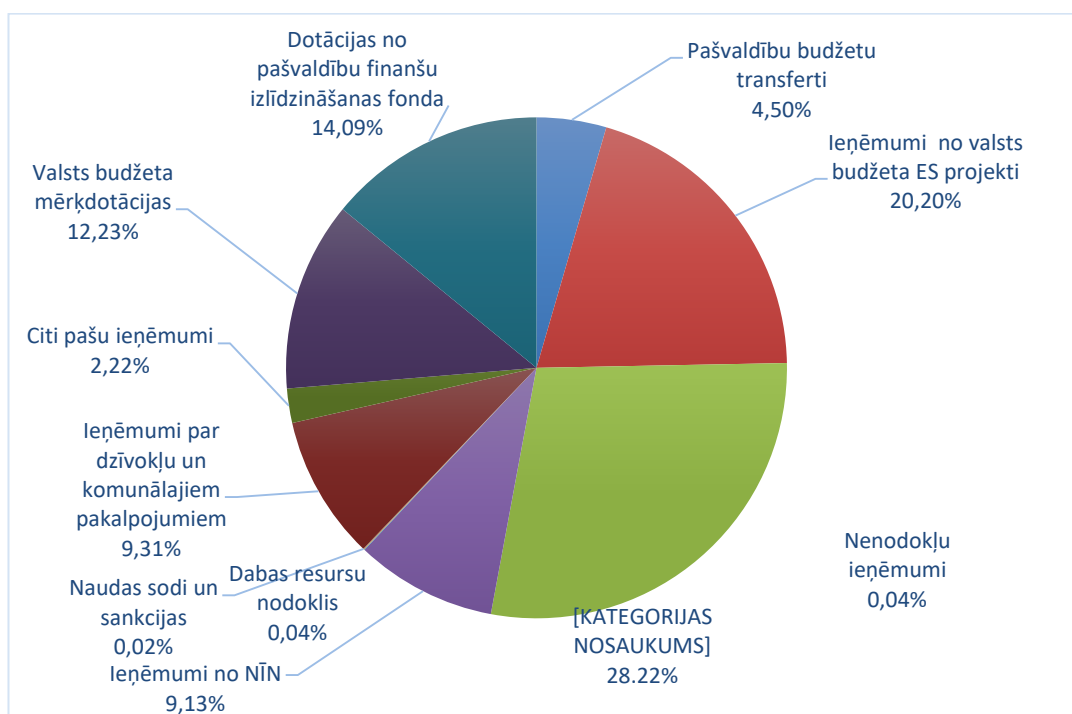
Biedrības „Bauskas rajona lauku partnerība”:

- a. Darbības virziens - pārstāv pašvaldību, NVO un uzņēmēju intereses uz pašu izstrādātas stratēģijas pamata, rūpējas par lauku attīstības jautājumiem vietējā līmenī ir vietējo organizāciju un iedzīvotāju apvienība, kas darbojas Bauskas, Vecumnieku, Iecavas un Rundāles novados.
- b. Ietekmes nozīme – stiprina esošās NVO un veicina jaunu veidošanos, ietekmē produktīvāku organizāciju savstarpējo sadarbību un līdzdarbojas lēmumu pieņemšanā pašvaldībās, kā arī sekmē pilsoniskās sabiedrības veidošanos, ietverot formālu un neformālu vietējās attīstības grupu rašanos un attīstību, kā arī aktīvu sadarbību.

Ieņēmumi

Budžeta ieņēmumi plānoti **EUR 5703408** kopsummā un tos veido nodokļu ieņēmumi, nenodokļu ieņēmumi (no uzņēmējdarbības, nodevām, sodiem un sankcijām), pārējie nenodokļu ieņēmumi (no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas), ieņēmumi no iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, kā arī transferti (mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām un pašvaldībām un paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī ES fondu finansēto projektu īstenošanai un pašvaldību maksājumiem par izglītības pakalpojumiem).

Pamatbudžeta ieņēmumi 2020. gadā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumi ir galvenais Rundāles novada pašvaldības 2020.gada pamatbudžeta ieņēmumu avots. Tie veido 28.22% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem. IIN prognoze 2020.gadam ir EUR 1609863, kas ir par EUR 46073 lielāks kā 2019.gadā.

Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi 2020.gadā tiek plānoti EUR 520643 un tas sastāda 9.13% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem, kas ir par EUR 13606 mazāk nekā 2019.gadā. 2019.gadā pieņemti pašvaldības saistošie noteikumu Nr.8 "Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem Rundāles novadā". Pamatojoties uz ieņēmumu dinamiku 2020.gadā un prognozēm, nenodokļu ieņēmumi 2020.gadā tiek plānoti EUR 2565, kas veido 0,04% no kopējā budžeta ieņēmumiem, naudas sodi un soda sankcijas 2020.gadā tiek plānoti EUR 1000 – 0,02% no kopējā budžeta ieņēmumiem.

Dabas resursu nodokļa ieņēmumi 2020.gadā tiek plānoti EUR 2340, un tas ir 0.04% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem.

Ieņēmumi par dzīvokļu komunālajiem pakalpojumiem 2020.gadā tiek plānoti EUR 531013 apmērā, kas ir 9.31% no kopējiem plānotajiem budžeta ieņēmumiem, savukārt ieņēmumi no citiem maksas pakalpojumiem tiek plānoti EUR 121937, un tie ir 2.22% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem. Dotācija no pašvaldību izlīdzināšanas fonda 2020.gadā plānota EUR 803371 kas no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem veido 14.09%, kas ir lielāka salīdzinot ar 2019.gadu par 171532 EUR. Pašvaldību saņemtie valsts budžeta transferti plānoti EUR 1843732 apmērā jeb 32.60% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem.

Rundāles novada pašvaldības ieņēmumu plānā mērķdotācijas izglītības funkciju nodrošināšanai 2020.gadā, saskaņā ar likumu ‘Par valsts budžetu 2020.gadam’, plānotas astoņiem mēnešiem un veido EUR 347682. Kultūras ministrijas dotācija Mūzikas un mākslas skolai – EUR 15616. Mērķdotācijas specializētai izglītības iestādei pedagogu darba samaksai – EUR 120376. Mērķdotācija asistenta pakalpojumu nodrošināšanai – EUR 45959. Mērķdotācija pašvaldību māksliniecisko kolektīvu atlīdzībai paredzēta EUR 2779, mērķdotācija mācību līdzekļu iegādei EUR 7237, mērķdotācija pašvaldības autoceļiem EUR 112340.

Valsts budžeta dotācijas apmērs 1. līdz 4. klases skolēnu ēdināšanai plānots EUR 13512 apmērā (EUR 0.71 vienam skolēnam dienā). Atkarībā no skolēnu skaita izmaiņām iespējamas izmaiņas finansējuma apjomā.

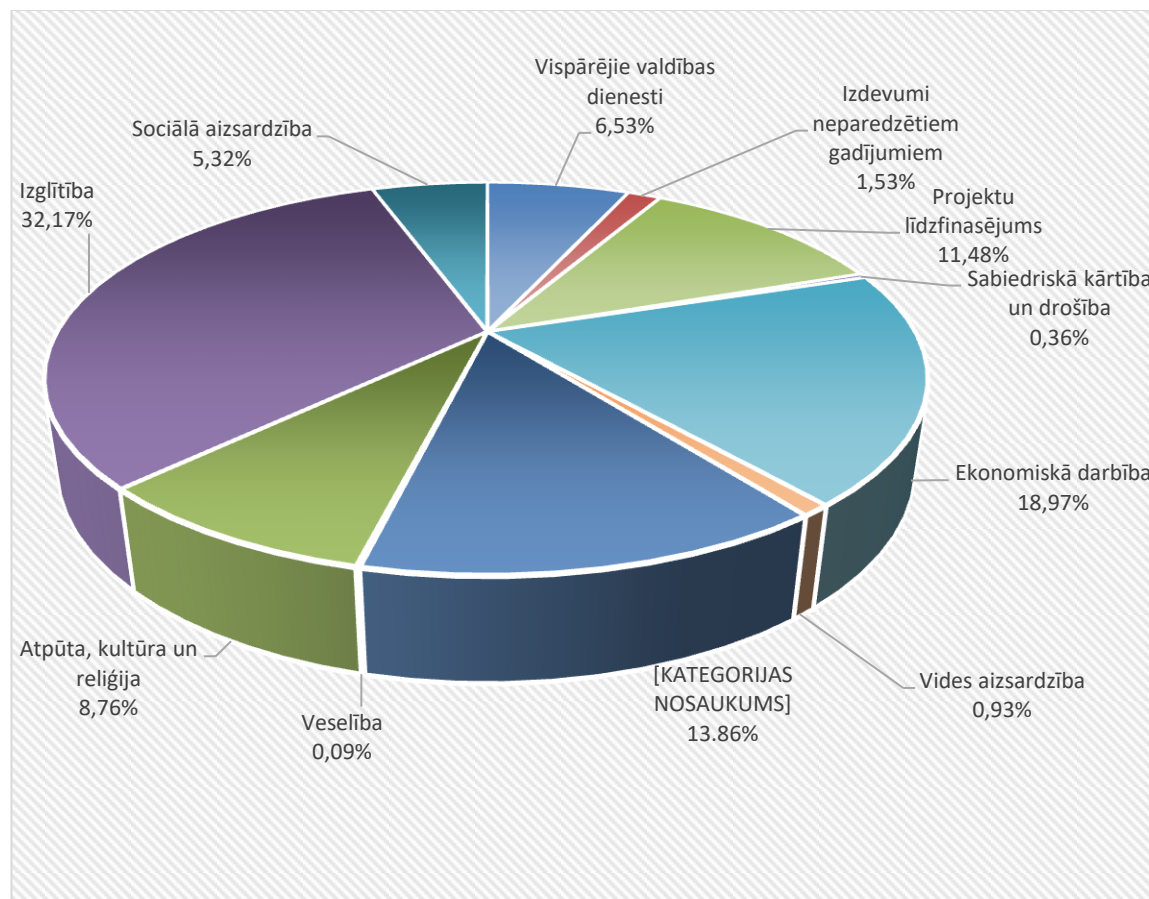
Finansējums Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai 2020.gadā plānots EUR 1146065 apmērā – atbilstoši konkrēto projektu apguves gaitai.

Valsts budžetu transfertu apjoms plānots, ņemot vērā nozaru ministriju sniegto informāciju par iespējamo finansējuma apmēru 2020.gadā, spēkā esošos normatīvos aktus, un noslēgtos līgumus par Eiropas Savienības struktūrfondu apguvi.

Pašvaldību budžeta transferti EUR 256589 apjomā 4.50% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem plānoti kā ieņēmumi no citām pašvaldībām par izglītības pakalpojumu nodrošināšanu.

Izdevumi

Budžeta izdevumi plānoti **EUR 6531517** apmērā (neieskaitot Valsts kases aizņēmumu pamatsummas atmaksas).

Vispārējo valdības dienestu darbības nodrošināšanai paredzēti EUR 526664 jeb 6.53% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem, tajā skaitā neparedzētie izdevumi EUR 100000 (1.53% no kopējiem izdevumiem), pašvaldības budžeta parāda darījumu nomaksai (aizņēmumu procentu maksājumi un apkalpošanas maksa) EUR 11928. Deputātu darba samaksai – EUR 64225. Izpildvaras jeb domes funkcijas saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” nodrošina Rundāles novada dome. Šo funkciju īstenošanu, saskaņā ar apstiprināto Rundāles novada domes nolikumu, nodrošina ievēlētie deputāti, domes vadība, pārvalžu administrācija, pašvaldības klientu apkalpošanas punkts. Izpildvaras darbības nodrošināšanai plānoti EUR 418864 (6.41%).

Sabiedriskās kārtības nodrošināšanai paredzēti EUR 23551 (0.33%).

Ekonomiskajai darbībai plānoti EUR 1239122 (18.79%) no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem, šajā sadaļā plānoti transporta struktūrvienības budžeta līdzekļi EUR 78207, uzņēmējdarbības un kompetenču attīstības centrs EUR 38322, attīstības nodaļa EUR 63655, starpnovadu būvvalde EUR 11556, informācijas tehnoloģijas pakalpojumi EUR 29149,

pašvaldības ceļa Pilsrundāle-Svitene pārbūves izmaksas EUR 102392, autoceļa uzturēšanas izmaksas EUR 480675.

Projektu izdevumi – „Iepazīsti kaimiņus Zemgalē” EUR 1000; “LLI-291 Engrave” EUR 200; “Remigrācijas sekmēšanas pakalpojumi pašvaldībās” EUR 10000; „WIFI4EU” EUR 18000; “Ainava kā resurss; atbalsts jauniem pakalpojumiem un tūrismam Rundālē, Raunā, Ropšā” EUR 405966.

Vides aizsardzības pasākumiem paredzēti EUR 60504 (0.93%). Līdzekļus plānots izlietot notekūdeņu apsaimniekošanai.

Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana EUR 1654622 (13.86%). Līdzekļus plānots izlietot atkritumu apsaimniekošanai EUR 48312, tie ir 2.92 % no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem, ūdensapgādei EUR 62388, 3.77% no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem, siltumenerģijai EUR 407606 (t.sk. gāzes vada izbūve un katlu mājas rekonstrukcija Saulaines ciemā EUR 125804) (24.64%) no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem, projektu īstenošanai EUR 7034 (0.42%) no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem, labiekārtošanas EUR 221935 (13.41%) no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem, dzīvokļu saimniecība EUR 31890 (1.93%) no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem, apsaimniekošana EUR 125457 (7.58 %) no kopējiem teritoriju un mājokļa apsaimniekošanas izdevumiem.

Līdzfinansējums projektu realizācijai EUR 750000 (11.48%) no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem.

Veselības un pasākumu atbalstam paredzēti EUR 6026 (0.09%) no plānotā pamatbudžeta izdevumiem.

Kultūrai, atpūtam un sportam plānoti EUR 571952 (8.76%) no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Šajā budžeta sadaļā paredzēts finansējums sporta un kultūras pasākumiem, bibliotēkām, kultūrai, projektu īstenošanai. Izdevumi paredzēti kultūras, bibliotēku un sporta darbinieku darbības nodrošināšanai un pašdarbības kolektīvu vadītāju atalgojumam, sabiedriskajām attiecībām, dzimtsarakstiem, finansējumu biedrībām, kā arī Svitenes tautas nama būvdarbiem EUR 145334.

Liels izdevumu apjoms tiek plānots izglītības iestāžu uzturēšanai. **Izglītības nozarei plānotais izdevumu apjoms ir EUR 2101426 (32.17%) no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem.** Mērķdotācija pedagoģisko darbinieku atalgojumam tiek plānota astoņiem mēnešiem. Izdevumi ietver pedagogu un saimnieciskā personāla atlīdzību, skolas ēku un telpu uzturēšanu un remontu, pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu un skolēnu ēdināšanu, skolēnu pārvadājumus, norēķinus par izglītības savstarpējiem norēķiniem, pakalpojumu apmaksu, krājumu, materiālu, energoresursu, inventāra, grāmatu un periodikas preses iegādi. No

pašvaldības līdzekļiem brīvpusdienu nodrošināšanai 5-6 gadīgajiem un 5-12.klašu skolēniem plānoti EUR 67269.

Pedagoģiskajiem darbiniekiem no pašvaldības līdzekļiem tiek nodrošināts atvaļinājuma pabalsts EUR 35469, kā arī 2020.gadā pedagogiem plānots iegādāties veselības apdrošināšanas polises par EUR 26199;

Skolēnu pārvadājumiem nodrošināšanai paredzēti EUR 51272;

Sociālajai aizsardzībai paredzēti izdevumi EUR 347460 (5.32%) no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Šajā sadaļā plānotie līdzekļi paredzēti sociālā dienesta, bāriņtiesas, sociālo pabalstu izmaksai un pakalpojumu apmaksai par iedzīvotāju uzturēšanos citu pašvaldību sociālās aprūpes iestādēs. Sociālā palīdzības pabalstiem trūcīgām un maznodrošinātām personām un pārējai sociālajai palīdzībai plānots EUR 82420, asistentu pakalpojumiem EUR 27270, projektiem – “Atver sirdi Zemgalei” EUR 5800, “Sociālā partnerība-sociāli neaizsargāto cilvēku sabiedrības dzīvē” EUR 13960, “Aprīkojuma iegāde dienas aprūpes centra izveidei Rundāles novadā EUR 54328.

Programma turpmākajiem 2 saimnieciskajiem gadiem

Lai realizētu Rundāles novada Attīstības programmā 2019.-2025.gadam (apstiprināta ar Rundāles novada domes 2019.gada 31.janvāra lēmumu Nr.14 “Par Rundāles novada attīstības programmas 2019.-2025. gadam apstiprināšanu”) noteiktās vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzienus, laika posmā no 2020.gada līdz 2022.gadam paredzēts īstenot šādus investīciju projektus:

- rīcības virzienā 1.1. “Transporta infrastruktūra un mobilitāte”: autoceļa Pilsrundāle – Dzirnāvu pieturas asfaltēšana (4958 m²)
- rīcības virzienā 1.2. “Inženierinfrastruktūra”:
  - a. dzentorņa demontāža Svitenē Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam projekta “Inovatīvs kultūras tūrisms: atslēga Rundāles un Svisločas pievilcības un konkurētspējas uzlabošanai” Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros;
  - b. gāzes vada izbūve Saulaines ciemā;
- rīcības virzienā 1.4. “Mājokļi un nekustamais īpašums”: daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes projektu realizēšana (“Līvi”, “Saulgrieži”, “Zelmeņi”, “Blāzmas”, “Saulaine 21”) sadarbībā ar iedzīvotāju biedrībām
- rīcības virzienā 2.1. “Izglītība”: iekšējās ugunsdrošības pasākumu nodrošināšana Pilsrundāles vidusskolā; Pilsrundāles vidusskolas telpu renovācija (kāpņu telpas, vestibils pie aktu zāles);

- rīcības virzienā 2.2. “Kultūra un kultūrvēsturiskais mantojums”:
  - c. Svitenes tautas nama energoefektivitātes pasākumu veikšana, elektroinstalācijas remonts, apgaismojuma rekonstrukcija, zāles sienu un griestu kosmētiskais remonts, griestu nesošo konstrukciju atjaunošana;
  - d. Mežotnes baznīcas rekonstrukcijas 1.kārtas realizācija – baznīcas torņa rekonstrukcija projekta “Ainava kā resurss: atbalsts jauniem pakalpojumiem un tūrismam Rundālē, Raunā, Ropšā” Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020.gadam Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros;
  - e. Svitenes pils ēkas rekonstrukcija (jumta remonts), koncepcijas par Svitenes pils tālāko izmantošanu un attīstīšanu izstrāde;
- rīcības virzienā 2.3. “Sports, aktīvā atpūta un veselīgs dzīvesveids”: rotaļu laukumu attīstīšana Rundāles novada apdzīvotās vietās;
- rīcības virzienā 3.1. “Sociālie pakalpojumi”:
  - f. sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstīšana personām ar funkcionāliem traucējumiem Interreg V-A Latvijas – Lietuvas programmas 2014.-2020.gadam projekta “Sociālā partnerība – sociāli neaizsargāto cilvēku integrācija sabiedrības dzīvē” ietvaros;
  - g. dienas aprūpes centra izveide bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem projekta “Aprīkojuma iegāde dienas aprūpes centra izveidei Rundāles novadā”;
- rīcības virzienā 4.2. “Tūrisms”: autostāvlaukuma rekonstrukcija Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam projekta “Inovatīvs kultūras tūrisms: atslēga Rundāles un Svisločas pievilcības un konkurētspējas uzlabošanai” Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros
- rīcības virzienā 5 “Komunikācija un sadarbība”: publisko interneta piekļuves tīklu ierīkošana un esošo uzlabošana Eiropas Komisijas iniciatīvas “WiFi4EU” ietvaros.

Norēķini par aizņēmumiem un aizņēmumu saistībām

Uz 2020.gada 1.janvāri pašvaldībai ir 18 aizņēmumu līgumi. Rundāles novada pašvaldības aizņēmumu neatmaksājamā daļa EUR 4583660. Atbilstoši valsts kases aizdevuma līguma atmaksas grafikiem, aizņēmumu pamatsummas atmaksa 2020.gadā plānota EUR 1188951, tajā skaitā, par pašvaldības parāda apkalpošanu EUR 11928. Lai īstenotu apstiprināto investīciju plānu 2020.gadam, aizņēmumu apjoms pieaugs par 164000 EUR

Pašvaldības saistības 2020.gadā, ievērtējot esošos aizņēmuma līgumus un plānotos aizņēmumus, tiek prognozēts līdz 10% atkarībā no piesaistīto kredītresursu apjoma.

Naudas līdzekļu atlikums ziedojumos un dāvinājumos uz 2020.gada 1. janvāri ir EUR 5546;

Naudas līdzekļu atlikums pamatbudžetā uz 2020.gada 1. janvāri ir EUR 2968500.

Rundāles novada domes priekšsēdētājs

Aivars Okmanis